

NASZ ŚWIAT

K W I E C I Ą

R O K 1934

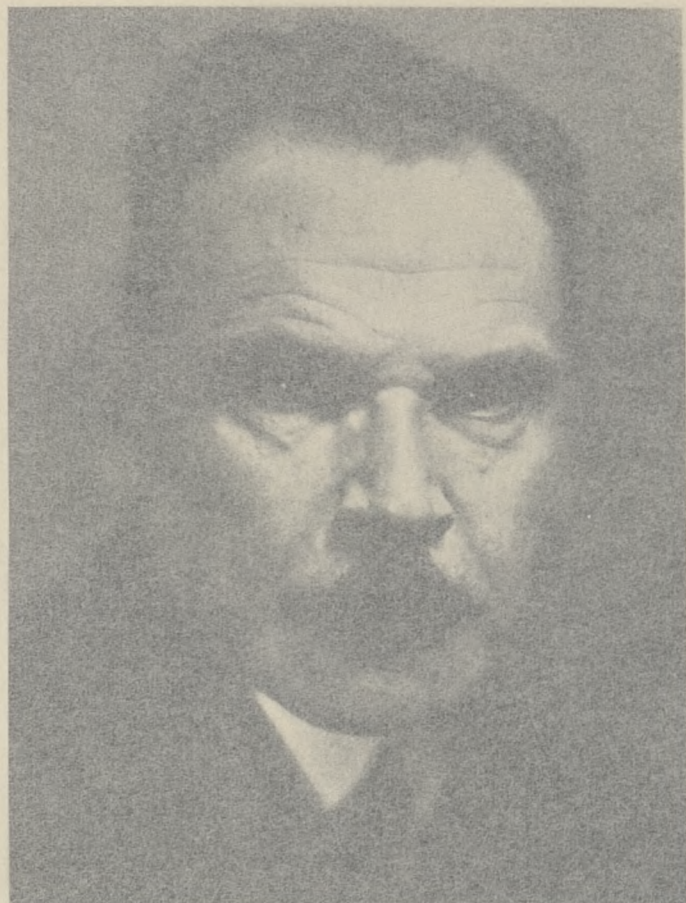

ORGAN

ZRZESZENIA PRACOWNIKÓW
BANKU POLSKIEGO

1924 ²⁸ IV 1934

BANK POLSKI

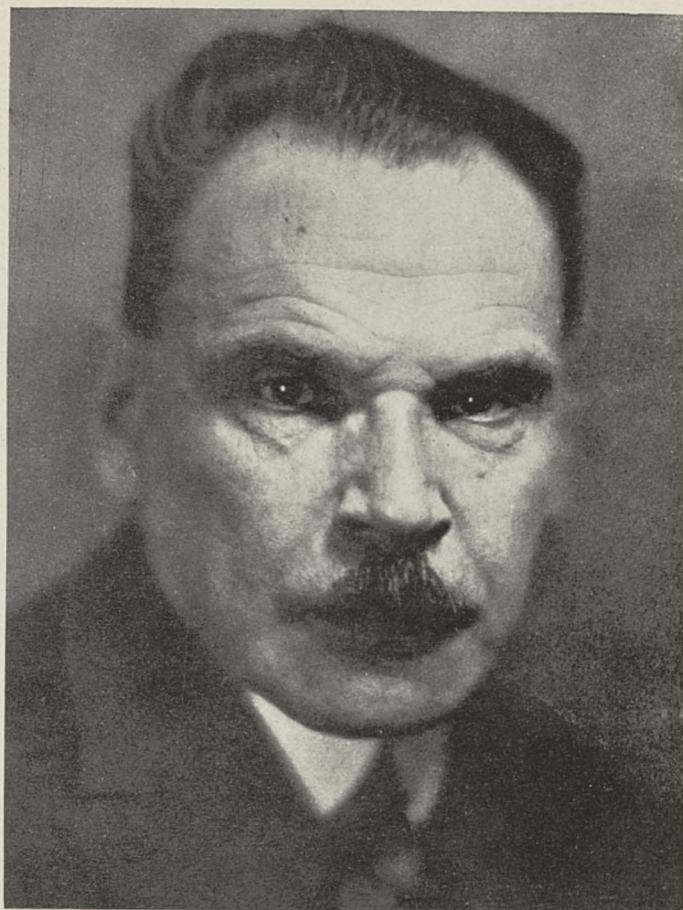

Wśród tylu radości, jakie przyniosło Polakom
wskazanie Rzeczypospolitej, nie najmniejszą
trudna być radzić tych, którzy mają za sobą
nie wiele lat intensywnej pracy w Banku Polskim,
poświęcając od jego otwarcia, a rozumieją rolę
Banku w budowie nowoczesnego państwa
polskiego.

W problemach

1924 ²⁸ IV 1934

BANK POLSKI

Posiód tych radoci, jakie przyniosło Polakom
wskierzenie Rzeczypospolitej, nie najmniejszą
trudna być radzić tych, którzy mają za sobą
długo lat ciężkiej pracy w Banku Polskim,
połączony od jego otwarcia, a rozumieją rolę
Banku w budowie nowoczesnego państwa
polskiego.

W. Bróblewski

1924 ²⁸_{IV} 1934

BANK POLSKI

*Bank Polski powstał
wysiłkiem naszego i
jenn tyłko ma być.
Stanisław Karpinski*

1924 ²⁸_{IV} 1934

BANK POLSKI

*Bank Polski powstał
współdzielczą pracą i
jeden tydzień ma być.
Stanisław Skarpiński*

NASZ ŚWIAT

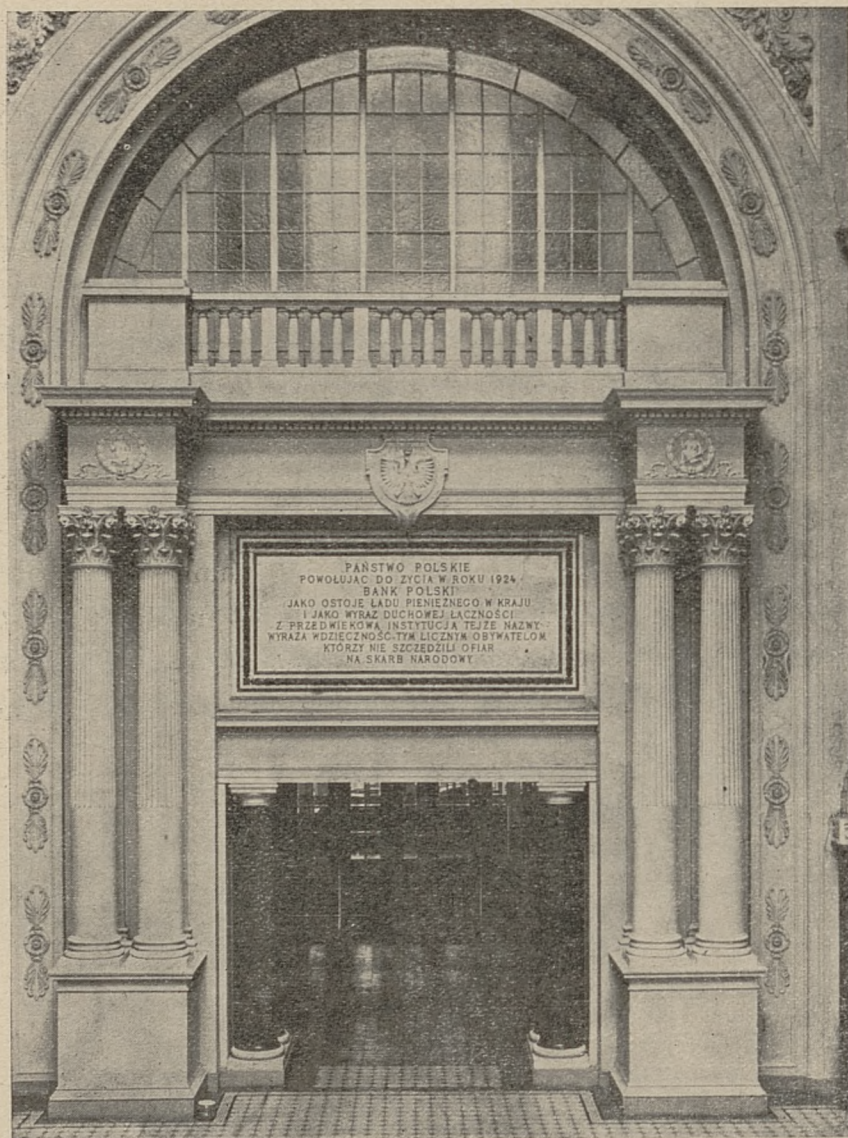
MIESIĘCZNIK

ORGAN ZRZESZENIA PRACOWNIKÓW BANKU POLSKIEGO

Redaktor: Z. Kliszewski

Członkowie Redakcji: G. Rychter i E. Popławski

1924 — $\frac{28}{IV}$ — 1934

TABLICA PAMIĄTKOWA W SALI ODDZIAŁU GŁÓWNEGO W WARSZAWIE.

28 kwietnia r. b. mija 10 lat istnienia Banku Polskiego. W dniu tym podnieśmy na chwilę głowy schylone nad biurkami i sięgnijmy myślą w przeszłość. 10 lat mozolnej, mrówczej pracy — to wielki odłam czasu w życiu człowieka. Ubiegłe lata poczyniły duże szczyrby w naszym zespole pracowniczym od pamiętnego dnia, w którym braliśmy udział w uroczystości otwarcia naszego Banku. Wysłuchaliśmy wówczas z uwagą słów p. Ministra Wł. Grabskiego, który powiedział między innemi: «Nowy nasz złoty musi być szanowany, lecz nie wolno wymagać od niego bogactwa, które daje człowiekowi tylko praca ludzka». Przypominamy sobie wzniosłe przemówienia p. Naczelnego Dyrektora d-ra Wł. Mieczkowskiego i Prezesa Zrzeszenia kol. Cz. Madey'a. Pamiętamy słowa pierwszego Prezesa Banku p. St. Karpińskiego o wskrzeszeniu działalności Banku Polskiego: «I oto dzisiaj szczęśliwem zrządzeniem Opatrzności jesteśmy w stanie restytuować pogrzebane dzieło i pamięć przodków uczcić w najgodniejszy sposób — czynem, owianym ich duchem. Powołany do życia wysiłkiem Narodu Bank Polski za chwilę rozpocznie działalność». Głębokie wstrząsy, obserwowane w ubiegłym 10-cioleciu, zdołały naruszyć wiele potęg, w trwałość których wierzono niezłomnie i powszechnie. Trudności, jakie stanęły przed budującym się na nowo Państwem i jego Bankiem Biletowym, zostały przezwyciężone. Rozpoczynamy drugie dziesięciolecie pracy. Uczynmy to z wiarą i ufnością w przyszłość!

NOMINACJA PANA PREZESA BANKU

Zarządzeniem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 b. m. została przedłużona na dalsze pięć lat kadencja Prezesa Banku Polskiego p. d-ra Władysława Wróblewskiego.

Dnia 21 b. m., natychmiast po otrzymaniu powyższej wiadomości, Dyrekcja Banku, Zarząd Główny i Zarząd Koła Warszawskiego naszego Zrzeszenia oraz Naczelnicy Wydziałów Centrali — pośpieszyli złożyć gratulacje Panu Prezesowi.

W imieniu wszystkich organizacji pracowniczych, istniejących na terenie Banku, przemówił Prezes Zarządu Głównego Zrzeszenia kol. Jan Tarkowski:

„Panie Prezesie!

Wiadomość o nominacji Pana Prezesa na dalsze pięciolecie wywołała wśród pracowników falę szczerej radości.

To też pod wpływem tego uczucia radości przyszedłmy wprost od naszych zajęć złożyć Panu, Panie Prezesie, najserdeczniejsze gratulacje i życzenia całkowitego powodzenia w tej ciężkiej i odpowiedzialnej pracy.

Jesteśmy szczęśliwi, że Państwo, mianując Pana, Panie Prezesie, powtórnie na to wysokie i tak ważne dla całego kraju stanowisko, uznało temsamem ogrom pracy i zasług już położonych dla rozwoju Banku. Tem więcej nas to cieszy, że jesteśmy Twoimi, Panie Prezesie, wykonawcami i uznanie zasług Pana spływa pośrednio i na nas, pracowników Banku.“

Pan Prezes Banku, odpowiadając na przemówienie kol. Tarkowskiego, podziękował w serdecznych słowach za złożone życzenia. Życzenia te sprawiły Panu Prezesowi miłą niespodziankę, gdyż kontakt Jego z pracownikami tak dużej instytucji — jak Bank Polski — jest siłą rzeczy utrudniony. Powtórna swą nominację uważa Pan Prezes za wyraz aprobaty ze strony najwyższych władz Państwa dla dotychczasowej polityki Instytucji. Na zakończenie zaznaczył Pan Prezes, że nici sympatji, których wyrazem jest przybycie przedstawicieli pracowników, płyną z obojawnego poczucia dobrze spełnionych obowiązków zarówno wobec Banku, jak i wzajemnych obowiązków Prezesa i pracowników wobec siebie i wyraził pewność, że obowiązki te będą spełniane w następnym pięcioleciu o ile nie lepiej, to w każdym razie nie gorzej — aniżeli dotychczas.

G. RYCHTER

Z POŻÓLKŁYCH KART DAWNEGO BANKU POLSKIEGO

Pierwsze dziesięciolecie dawnego Banku Polskiego zajmuje chlubne miejsce w polskiej historii ubiegłego stulecia, stanowiąc punkt zwrotny, od którego społeczeństwo nasze wkracza na tory nowożytne.

Dzieje tej Instytucji budzą dziś uwielbienie dla ducha i ideałów, jakie przyświecały twórcom ówczesnego życia gospodarczego.

Echa owych lat minionych przekazują tyle entuzjazmu, że mogą być dla nas dziś jeszcze źródłem wiary w jutro.

Jakże pełne dynamiki są słowa, wygłoszone w dniu otwarcia Banku Polskiego przez Radcę Stanu hr. Jelskiego:

„Szanowne Zgromadzenie!

Bank w Warszawie, o którym mowa już była za czasów dawnej Polski na Sejmie Konstytucyjnym, pożądanym przez Izbę Poselską, utworzony...

Jego staraniem wzniosą się składy, magazyny i zakwitną jarmarki; za jego wpływem ujrzymy wkrótce kraj związany drogami bitymi i kanałami; pomoc jego osiągnie najodleglejszego właściciela roli, ułatwiając płodów ziemi spieniężenie; on poda rękę fabrykom, rzemiosłom i rękodzielom; on obcy przemysł krajowi przyswoi; on nada ruch i życie handlowi tylko właściwe...“.

Ten program gospodarczy, wyrastający nad poziomy ówczesnej rzeczywistości, wypowiedziany z zapałem i wiarą romantyków, został całkowicie zrealizowany po dziesięciu latach.

Pierwotne uposażenie Banku składało się z 30 milionów złotych w gotowych funduszach, dodatkowe — wynosiło 12 milionów w kapitałach hipotekowanych, przewyżka zaś zysku w gotowiźnie, corocznie wnoszona przez Bank do Kas Skarbowych, wyniosła przez lat dziesięć od utworzenia Banku sumę złp. 33.650.000!

W handlu towarowym korzystne ceny zboża, wełny i drzewa ożywiły ruch wewnętrzny i stosunki z krajami zagranicznymi, pomimo utrudnień, jakie stawiało pruskie cło tranzytowe. Przemysł rękodzielniczy rozszerzał się.

Zgoła we wszystkich częściach kraju i rodzajach przemysłu dawał się spostrzegać ruch i postęp, którym z wydatną pomocą przychodził Bank, w miarę zgłaszania potrzeby i w granicach istniejących przepisów oraz przyjętych zasad.

Nader ważnym nie tylko dla górnictwa, ale i dla całego kraju było zbudowanie drogi żelaznej od Warszawy do granicy austriackiej.

W tak szybki postęp wierzyćby się nie chciało, gdyby nie świadectwo cyfr i pożółkłe karty „Zdań sprawy“, pokryte archiwalnym pyłem zapomnienia. Oto urywek: (Rok 1838. „Głos Jaśnie Wielmożnego Rzeczywistego Radcy Stanu Łęskiego Prezydującego w Zastępstwie Jaśnie Wielmożnego Dyrektora Głównego Przychodu i Skarbu“).

„Dziesięcioletni przeciąg czasu oddziela rok ten od epoki utworzenia Banku Polskiego. Przebiegając myślą ten okres i zastanawiając się nad rozwinętą w nim działalnością Banku, niepodobna jest nie przyznać, iż Instytucja ta w każdym postępie, jaki kraj nasz w zawodzie przemysłowym uczynił, ma niezaprzeczony i znakomity udział. Stworzenie i ustalenie kredytu publicznego, tej głównej zamożności ogólnej podstawy, wspieranie i ułatwianie tak ważnych dla kraju czynności Tow. Kred. Ziem., silna pomoc niesiona dla rolnictwa i handlu przez zaliczenia na produkt i zakłady, tak przemysłowe, jak rolnicze — i przez ułatwianie w nabywaniu machin, przyspieszone uzupełnianie systemu dróg bitych, znakomity popęd nadany górnictwu i hutnictwu, narreszcie zasilanie Skarbu Królestwa Polskiego corocznym wpływem z przewyżki zysków bankowych, — wszystkie te tak pożądane, a dla kraju nieocenione rezultaty przypisane być winny bezpośredniemu działaniu Banku bądź czynnej jego pomocy“.

W tymże dniu dziesięciolecia Prezes Józef Lubowidzki kończy swe przemówienie słowami:

„Rezultat czynności naszych oddajemy pod światły Wasz Sąd Szanowni Komissyj Długu Krajowego Członkowie!

Mamy prawo spodziewać się, iż sąd ten będzie nam przychylny“.

Komisja wydała sąd przychylny, potomność może dodać jeszcze słowa podziwu dla energii i sprawności twórców oraz kierowników Banku.

Jako pokolenie pierwszych pracowników odrodzonego Banku Polskiego przekazujemy jeszcze jedną kartę dziejów naszej Instytucji. Przejęliśmy szczytne tradycje dawnego Banku Polskiego i niezmienione przekazujemy w dniu dziesięciolecia tym, co po nas przyjdą.

E. POPLAWSKI

PIERWSZE DZIESIĘCIOLECIE ZŁOTEGO POLSKIEGO

1924 - 1934

Katastrofalny spadek marki polskiej, która w końcu 1923 roku przestała być prawie zupełnie miernikiem wartości oraz chaos walutowy, tak zgubny dla całego życia gospodarczego Polski, zagrażający wprost podstawom bytu państwowego, został zahamowany w początkach 1924 roku. Wspólny wysiłek społeczeństwa dokonał wielkiego i od szeregu lat oczekiwanego dzieła, powołując do życia w dniu 28 kwietnia 1924 r. niezależną instytucję biletową — Bank Polski. Bez udziału kapitałów zagranicznych, lecz wyłącznie własnymi siłami pokryliśmy cały kapitał akcyjny w wysokości 100 milionów złotych. Nadmienić trzeba, że i w tym wypadku inteligencja, a przede wszystkim świat pracowniczy, w zrozumieniu konieczności uwieńczenia dzieła przeprowadzonej reformy walutowej, wprost żywiołowo nabywała akcje Banku Polskiego.

Reforma walutowa wywarła wpływ bardzo głęboki na wszystkie dziedziny życia gospodarczego, a w społeczeństwie ugruntowała wiarę i zaufanie do nowego pieniądza — złotego, który miał być ostoją ładu pieniężnego w kraju. Niestety, zniszczenia wojenne i inflacyjne, brak kapitałów obrotowych, zmniejszona zdolność konsumcyjna społeczeństwa, deficyt bilansu handlowego oraz niedobór budżetowy, pokrywany drogą powiększania emisji bilonu i biletów zdawkowych, przeszkodziły utrzymaniu z takim trudem dokonanej stabilizacji. Zapas kruszcowo-walutowy, pod wpływem ujemnego bilansu handlowego, bardzo szybko stopniał, zmuszając Bank Polski do ograniczenia sprzedaży dewiz, co skończyło się obniżeniem się kursu złotego (lipiec 1925), a w związku z tem ucieczką od złotego, tezauryzację walut, masowe wycofywanie wkładów i załamanie się kilku poważniejszych banków. Czynniki te utrudniły obronę kursu złotego.

Sytuacja poprawiła się jednak w roku następnym dzięki pomyślnej koniunkturze eksportowej. Bilans handlowy stał się wybitnie czynny, dając dużą nadwyżkę wywozu (przeszło 410 milj. zł). Rezerwy walutowe Banku podwoiły się, umożliwiając Bankowi zupełne opanowanie rynku walutowego. Dzięki daleko posuniętym oszczędnościom w wydatkach państwowych i lepszemu wyzyskaniu źródeł dochodowych udało się osiągnąć nawet poważną nadwyżkę budżetową, która umożliwiła Skarbowi częściową spłatę długów bieżących, zmniejszenie obiegu bilonu i bezprocentowego kredytu w Banku Polskim. Kurs złotego stabilizuje się na poziomie około 9 zł za dolara w drugiej połowie 1926 r. W październiku 1927 r. po uzyskaniu przez Rząd pożyczki zagranicznej (stabilizacyjnej) na kwotę 62 milj. dolarów i 2 milj. funtów następuje prawna stabilizacja (172 zł = 100 fr. szw.) oraz ponowna reforma ustroju pieniężnego. Wpływ z pożyczki znacznie zasilł w waluty kasy Banku Polskiego, których zapas

wzrósł do 1.400 milj. zł. Pożyczka została użyta na zwiększenie kapitałów zakładowego i zapasowego Banku, wymianę biletów skarbowych na monety srebrne, wykup przez Bank Polski połowy emisji skarbowej, umorzenie procentowych biletów skarbowych, stworzenie specjalnej rezerwy skarbowej dla umożliwienia stałej równowagi budżetowej oraz zasilenie kredytami przedsiębiorstw państwowych i rolnictwa.

Końcowym etapem reformy walutowej było przeprowadzenie szeregu zmian w statucie Banku przede wszystkim w art. 47, który wprowadza zasadę obowiązkowej wymiany biletów bankowych na złoto lub czeki zagraniczne według uznania Banku, i w art. 51, mocą którego minimalne pokrycie biletów podniesiono z 30 na 40% przy równoczesnym włączeniu do pokrycia natychmiast płatnych zobowiązań.

Wpływy z pożyczki stabilizacyjnej i dalszych pożyczek (m. Warszawy — 10 milj. dol., m. Poznania 500 tys. funtów, śląska — 11.2 tys. dol.) stworzyły silną podstawę dla złotego, który mimo zmiennej w latach następnych koniunktury wykazuje niewzruszoną stałość. Poza pożyczkami długoterminowymi wpływają również pożyczki krótkoterminowe dla banków, przemysłu i handlu.

Skarb, rozporządzający dużymi rezerwami, znacznie zwiększa działalność inwestycyjną. Stabilizacja waluty i przyływ kapitałów zagranicznych wpłynęły ożywczo na rozwój gospodarczy kraju, który trwa około 3 lat.

W roku 1929, z powodu przesilenia finansowego i kryzysu w rolnictwie, gospodarka światowa weszła w okres depresji, występujący pod postacią spadku produkcji, cen i obrotów handlowych, ogólnego zubożenia i wzrostu bezrobocia, poddając organizm gospodarczy Polski ponownej próbie. Kryzys gospodarczy, który ma charakter międzynarodowy, wszedł w roku 1931 w fazę niezwykle ostrą. Następuje załamanie walut szeregu państw i wprowadzenie ograniczeń dewizowych. We wszystkich niemal krajach wystąpiły zjawiska dość silnej tezauryzacji złota. Wiele państw zawiesiło częściowo lub w całości spłatę długów zagranicznych. Polska wykazała jednak wielką odporność i znalazła się w szeregu nielicznych tylko państw, które utrzymały dotychczasowy parytet walutowy, nie wprowadzając przytem żadnych ograniczeń dewizowych, mimo znacznego odpływu kredytów zagranicznych.

Sytuacja gospodarcza Polski ulega w r. 1932 dalszemu pogorszeniu, jednak w tempie stosunkowo powolniejszym, umożliwiającem przystosowanie się bez większych wstrząsów do zmienionych warunków. Sytuacja Banku Polskiego doznaje stopniowo pewnego polepszenia, tezauryzacja ustaje, wycofane poprzednio wkłady wracają do kas bankowych. Uzyskanie w roku następnym stosunkowo znacznej pożyczki zagranicznej na

elektryfikację warszawskiego węzła kolejowego jest dowodem wzrostu zaufania zagranicy do gospodarki polskiej. Spadek dolara, który tak wielką odgrywał rolę w Polsce, przyczynił się do zlikwidowania tej „drugiej polskiej waluty“.

Bank Polski dzięki swej opanowanej, przecznej i pozbawionej eksperymentatorstwa polityce wyszedł ze wszystkich trudności obronną ręką. Złoty polski do niedawna jeszcze mało znany na rynkach zagranicznych stał się jedną z

najsilniejszych walut. Nic też dziwnego, że kapitały polskie lokowane dawniej w bankach zagranicznych stopniowo napływają do kraju, pogłębiając proces wzmożonej kapitalizacji.

Rok 1934, w którym Bank Polski zamyka swą dziesięcioletnią działalność, zwiastuje duże oznaki poprawy gospodarczej, która, miejmy nadzieję, będzie czyniła dalsze postępy, potwierdzając całkowitą słuszność polskiej polityki monetarnej w dobie kryzysu.

Z. KLISZEWSKI.

UDZIAŁ PRACOWNIKÓW BANKU POLSKIEGO W PRACY SPOŁECZNEJ

Ostatnia ankieta „Naszego Świata“ pod powyższym tytułem przyniosła odpowiedzi, dające możność zorientowania się w wysiłkach i zainteresowaniach licznych koleżanek i kolegów. Odpowiedzi te są jednocześnie świadectwem wyrobienia społecznego naszego zespołu i poszczególnych członków.

W jednej z prac, nadesłanych na konkurs „Naszego Świata“ pod ogólnym tytułem „Nasz udział w życiu społecznym i gospodarczym“ (patrz Nr. 11 z 1932 r.), kol. dr. W. Miłkowski z Krakowa stwierdził, że, „wartość człowieka winniśmy oceniać procentem, jaki jego praca przynosi społeczeństwu“ i dalej: „Pracownicy Banku Polskiego są kategorią pracowników, która z racji reprezentowania najpoważniejszej instytucji finansowej w Państwie powinna przodować pod każdym względem w pracy społecznej“.

Niewątpliwie, ciążą na nas większe obowiązki, niż na innych pracownikach umysłowych. Nie wszyscy jednak są uzdolnieni do pełnienia przodujących funkcji w organizacjach społecznych. Nie wszędzie istnieją warunki odpowiednie do poświęcania bądź co bądź znacznej ilości godzin pracy instytucjom czy organizacjom, nie mającym nic wspólnego z naszym zawodem.

Przyjawszy te zastrzeżenia, podajemy niżej dla orientacji ilość zrzeszonych pracowników Oddziałów Banku Polskiego, zatrudnionych honorowo w organizacjach oświatowych, religijnych, filantropijnych, wojskowych, sportowych i innych. Ilości, podane w odpowiednich rubrykach, mówią jedynie o tych kol. kol., którzy pracują w zarządach lub komisjach rewizyjnych wspomnianych organizacji. Nawiasem należy dodać, że w zarządach przeważnie pełnią oni funkcje bardzo odpowiedzialne, co jest dowodem słusznego zaufania, jakim obdarza nas społeczeństwo. W podanej tabeli nie uwzględniono pracy społecznej Dyrektorów Oddziałów i ich Zastępców — jako nie należących do Zrzeszenia — oraz członków zarządów: naszego Zrzeszenia, L. O. P. P-u, Ligi Morskiej i Kolonjalnej, Polskiego Czerwonego Krzyża, Polskiego Białego Krzyża, Unji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych, gdyż w organizacjach tych pracuje większość naszych kolegów.

Ilość członków Zrzeszenia, biorących czynny udział we władzach organizacji społecznych o charakterze:

Koło	Ilość czł. Zrz.	Oświatow. wym	Religijnym	Filantropijnym	Wojskow. wym	Sportow. wym	Ogólnym
Baranowicze	9	—	—	—	—	2	—
Białystok	11	—	—	—	2	—	2
Bielsko na Śląsku	21	14 członków bierze czynny udział w 9-ciu organizacjach					
Brześć nad Bugiem	15	2	—	1	—	3	—
Bydgoszcz	22	—	—	2	—	2	—
Chojnice	6	—	—	—	—	2	—
Częstochowa	13	2	—	—	—	—	—
Drohobycz	11	—	—	—	—	—	—
Gniezno	11	—	—	—	1	1	5
Grodno	9	—	—	—	1	1	1
Inowrocław	8	—	—	—	2	—	2
Jasło	11	1	—	1	2	3	4
Kalisz	10	—	2	1	—	1	1
Katowice	28	2	1	—	—	1	3
Kielce	10	3	—	2	—	—	—
Kołomyja	7	2	1	—	—	4	4
Kraków	51	1	—	1	3	2	4
Królewska Huta	10	—	—	—	2	—	2
Lidzbark	9	—	—	1	—	—	1
Lublin	22	2	—	1	—	1	4
Lwów	54	—	—	—	—	—	—
Łomża	9	3	1	—	—	—	—
Łódź	67	—	—	1	1	3	4
Nowy Sącz	10	2	1	—	4	—	—
Pińsk	9	3	—	—	—	1	2
Piotrków	7	1	—	2	1	—	2
Płock	8	1	—	2	3	3	2
Poznań	75	—	—	—	3	—	4
Przemyśl	11	2	—	—	—	2	4
Radom	15	2	—	2	1	—	4
Rybnik	6	2	—	—	2	—	—
Rzeszów	9	1	—	—	4	1	1
Sosnowiec	23	4	—	—	1	2	2
Stanisławów	16	3	—	—	4	3	4
Starogard	5	1	—	—	—	—	2
Tarnopol	9	1	—	1	1	3	2
Tarnów	12	1	1	1	1	1	3
Tczew	6	1	—	—	3	—	2
Tomaszów Mazowiec.	9	1	—	1	1	—	—
Toruń	13	—	—	1	—	—	1
Wilno	26	—	3	2	1	—	4
Włocławek	14	1	—	—	1	3	2
Zamość	8	1	—	—	1	—	1

Oddziały wyżej niewymienione nie nadesłały w terminie odpowiedzi na ankietę.

Nasz udział w pracy społecznej świadczy o wewnętrznej potrzebie życia pełniejszego, którego

nie mogą nam dać przeważnie szare, urzędnicze stanowiska.

Nie ujawniamy nazwisk, na dowód jednak wewnętrznego pędu, jaki kieruje działalnością

poszczególnych jednostek w pracy, którą miłują, podkreślimy fakt, że jeden z woźnych Banku Polskiego piastuje wysoką godność komendanta drużyny harcersko - żeglarskiej.

ADAM MIRSKI
Zakopane

FANTAZJA

Zgodnie z prastarym zwyczajem dusze ludzkie opuszczają przynależne do nich ciała w godzinach jubileuszów, aby wzbici się ponad ziemskie sprawy i wchłonąć odpowiednią dozę mocy, potrzebnej do przetrwania najbliższego dziesiętka lat.

Źródła czerpania mocy wyższej są różnorakie, wiadomo jednak powszechnie, że najlepsze znajdują się w niebie. Nic też dziwnego, że dnia 28 kwietnia 1934 roku dusze koleżanek i kolegów zaczęły tłumnie szturmować do bram niebieskich. Okazało się jednak, że furtjan niebieski zupełnie zapomniał o istnieniu naszej Instytucji. Był przekonany, że dusze nasze odwróciły się od nieba i znalazły jakieś inne źródła mocy. Zaczął się nawet oburzać, iż po długiej nieobecności w tych stronach pozwalają sobie pracownicy Banku na taki najazd szacownych bram. Dopiero po uważnem wysłuchaniu wyjaśnień rozpozgodził swe oblicze i obiecał zakomunikować Władzy, mającej wyłączne prawo decydowania o kwalifikacjach moralnych, przybycie pierwszych jubilatów odrodzonego Banku.

Wkrótce (jak wiadomo biurokracizm nie dotarł jeszcze do nieba) furtjan powrócił z miną zafasowaną i oświadczył, że nikt w błękitach nie może sobie przypomnieć, jakie to walory w dawnym Banku z przed stu laty czyniły dusze jego pracowników godnymi do przestąpienia bramy niebieskiej. Konsternacja opanowała biedne duszyczki. Okazało się, że Zarząd Główny nie postarał się dotychczas o kopje z dawnych pism odnośnie tego zagadnienia, a żadna z dusz nie pamiętała tamtych czasów. Wobec tego, że minuty biegnęły za minutami i szybko skracał się drogocenny czas jubileuszu, zwołano Nadzwyczajną Wielką Radę i uchwalono następującą rezolucję:

„Wielka Rada wydeleguje najwybitniejszą duszę z pośród pracowników w charakterze doradcy - specą“.

Ku wielkiej ucieście zgromadzonych furtjan natychmiast zaaprobował tę koncepcję, poczem przystąpiono do wyborów. Zapanowała niezmierzona radość, gdy tajne wybory wyłoniły duszę pracownika o wielkich zaletach, cieszącego się na ziemi popularnością mądrego ogółu.

Dusza - spec zabrała się w szybkim tempie do dzieła wartościowania innych, czem zdobyła jeszcze większy szacunek. Ze spokojnemi sumieniami oczekiwano sprawiedliwych wyroków.

— Jakie poniosłaś trudy dla Ojczyzny? — miękko zabrzmiał głos w kierunku jednej z dusz.

— Spełniałam zawsze włożony na mnie obowiązek. Mam żonę i dzieci.

— Czy wobec przełożonych odnosiłaś się z szacunkiem?

— Naturalnie, zawsze odczuwałam lęk przed władzą.

— Czy przyjmowałaś udział w pracach niepodległościowych?

— Owszem, działających popierałam moralnie, a czasem nawet materialnie.

— Co czyniłaś przez dziesięć lat w Banku?

— Byłam punktualna i nie narażałam się nikomu.

— Twój umysł posiada wykształcenie wyższe. Czy napisałaś kiedy pracę naukową?

— Ach, tak jestem zajęta wyczerpującą pracą bankową, że brak mi czasu i sił na jakiekolwiek inne zajęcia.

Nastąpiła dłuższa chwila ciszy, poczem padło słowo: — Następna!

Zasłuchane dusze podzieliły się na dwa obozy: zdziwionych faktem, że reprezentantka większości nie została przepuszczona do nieba oraz ucieszonych, że do osiągnięcia tego zaszczytu potrzeba jakichś większych zalet.

Rozpoczęło się badanie innej duszy.

— Jakie są twoje zasługi dla Ojczyzny?

— Uczestniczyłam w walkach o niepodległość od pierwszej do ostatniej chwili.

— Co czyniłaś później?

— Pracowałam i pracuję w tych organizacjach, które dążą do ugruntowania wielkości zwycięzonego Państwa.

— Co czyniłaś tutaj przez dziesięć lat?

— Pracowałam jak najsumienniejszy przy biurku. Pozatem walczyłam z zakorzenionymi zwyczajami wysuwania spraw pośledniego gatunku na miejsca pierwsze.

— To określenie mgliste. Co konkretnego uczyniłaś dla Banku?

— Konkretnego?... dla Banku?... — Dusza nie znalazła odpowiedzi, gdyż wszystko co robiła nie było przeznaczone dla „czegoś“ w znaczeniu prawie fizycznym.

I znowu cisza, a potem słowo: — Następna!

Niedopuszczenie do zaszczytów drugiej duszyczki odwróciło nastroje w istniejących obozach: odetchnęli zdziwieni, a zadumali się przedtem ucieszeni.

— Młoda jesteś — zabrzmiał ten sam głos — czy widziałaś Polskę w niewoli?

— O, to było bardzo dawno, znam te rzeczy z opowiadań.

— Co czyniłaś w ostatnim dziesięcioleciu?

— Kształciłam nowocześnie umysł, równocześnie ćwicząc ciało, a od niedawna pracuję w biurze.

— Więc nie masz jeszcze zasług w tej Instytucji?

— Mówią, że wniosłam świeży powiew do starych murów. Zasługi może nastąpią.

— Zaległa znów cisza. Wreszcie dusza — spec zwróciła się do stojącego w bramie furtjana z temi słowy:

— Zasłużonych dla Instytucji nie znalazłam. Wobec tego, że kończy się godzina jubileuszu i pora nam będzie wracać na ziemię, proponuję przepuścić do źródeł niebieskich wszystkie dusze, najwyżej uposażone na ziemi. Mam nadzieję, że one w niebie nikomu się nie narażą.

* * *

— Sniło mi się niebo — rzekł do żony pierwszy firmant Borderowicz, wstając z poobiedniej drzemki.

— Nic dziwnego — odparła Borderowiczowa — przecież podłożyłeś sobie pod głowę bibliję zamiast poduszki.

KRONIKA

Wzorem naszego Zrzeszenia

Zarząd Główny Zrzeszenia otrzymał w dniu 23 marca r. b. od p. G. Rossignon'a z Generalnego Sekretariatu Banku Narodowego Rumuńskiego list treści następującej:

„Urzedniki naszego Instytutu mają zamiar w tem roku ieden Związek kulturalny i sportowy za fundować.

Więc odnisimy prośbę do światłego Prezesa, a ze by nam przesłał przepise i ustawę waszego towarzystwa.

My dziękujemy za tę fatywę serdecznie i pozostajemy...“.

Zarząd Główny 26 marca r. b. odpowiedział następująco:

„W uprzejmej odpowiedzi na list z dnia 14 b. m., przekazany nam przez Dyрекcję Banku Polskiego do załatwienia w dniu 23 b. m., przesyłamy WPanu:

- 1) Statut Zrzeszenia Pracowników Banku Polskiego i Regulaminy,
- 2) Statut Spółdzielni Oszczędnościowo-Kredytowej,
- 3) Statut Spółdzielni Gospodarczej,
- 4) Sprawozdanie za 9-ty rok działalności Spółdzielni Oszczędn.-Kredyt.,
- 5) Regulamin Funduszu Samopomocy Doraźnej na wypadek śmierci,
- 6) Jubileuszowy numer „Naszego Świata“, wydany z okazji 15-lecia istnienia Zrzeszenia.

Życząc, za pośrednictwem W Pana, jak najpomyślniejszego rozwoju nowo utworzonej instytucji, jednocześnie zaznaczamy, że gotowi jesteśmy każdej chwili służyć dodatkowymi informacjami co do istniejących na naszym terenie organizacji...“.

W dniu 3 kwietnia r. b. Zarząd Główny otrzymał podziękowanie od p. G. Rossignon'a:

„Euer Hochwohlgeboren!

Gestatten Sie mir sowohl in meinen eigenen sowie auch in Namen meiner Kameraden Ihnen unseren verbindlichsten Dank für Ihr sehr geschätztes Schreiben vom 26. ds. Mts. (L. dz. 390 34) und für die dort so interessanten beigelegten Anlagen, sowie für die Liebenswürdigkeit

die Sie hatten, mir so wertvolle und ausführliche Einzelheiten mitzuteilen, verbindlichst danken zu dürfen.

Schon das flüchtige Betrachten Ihrer (jetzt in Übersetzung befindlichen) Schriften hat meinen hiesigen Kollegen die grösste Bewunderung ausgelöst und gestatte ich mir Ihnen hiemit unsere wärmsten Gratulationen zu übermitteln. Die uns gesandten Dokumenten sind für unseren im Werden begriffenen Verband von grösster Wichtigkeit und werden uns als Vorbild und Anregung dienen.

Genehmigen Sie, bitte, nochmals meinen besten Dank und die Versicherung meiner vorzüglichsten Hochachtung“.

List do Redakcji

Szanowni i kochani Panowie!

Nie mogąc osobiście, pozwalam sobie na tej drodze pożegnać wszystkich członków Zrzeszenia, życząc Im dalszej owocnej pracy na tak ważnym odcinku państwowego życia Narodu, jakim jest Bank Polski, a zarazem wyrazić najserdeczniejsze podziękowanie za okazywane mi w ciągu długich lat naszej współpracy zaufanie i życzliwość.

Jestem szczęśliwy, że, odchodząc ze swego skromnego posterunku, mogę powołać się na te właśnie pierwiastki ducha — są one bowiem podstawą każdej zbiorowości ludzkiej.

Na nich też musi opierać się każda praca ludzka, albowiem bez wzajemnego zaufania nie może być wiary w pracę otoczenia, a bez tej ostatniej nie może być wiary w pożytek własnej pracy.

Dr. Władysław Brodowski

Z Biblioteki Banku Polskiego

W czasie od dnia 15 marca do dnia 15 kwietnia 1934 roku Biblioteka nabyła lub otrzymała następujące wydawnictwa:

L. inw. Autor i tytuł książki
4927 W. O. Weyforth — The Federal Reserve Board.
Baltimore, 1933.

- 4932 Dr. I. Weinfeld — Skarbowość polska. Warszawa, 1934.
 4933 Inż. J. Drecki — Idee i polityka gospodarcza prezydenta Fr. Roosevelta. Warszawa, 1934.
 4934 L. St. Margulies — Szkice o prawie kartelowem. Warszawa, 1934.
 4936 E. Lipiński — Bilans płatniczy i kurs waluty, Warszawa, 1934.
 4937 J. Borowik — Nasz stosunek do Gdańska. Kraków, 1934.
 4938 C. Mettler — Polen spart. Solorhurn, 1933.
 4940 H. Gliwic — Materiał ludzki w gospodarce światowej. Warszawa, 1934.

Biblioteka Banku wypożycza książki pracownikom z Warszawy i z Oddziałów (na listowne zapotrzebowanie) na przeciąg 4 tygodni, pod warunkiem, że na żądanie Banku będą natychmiast zwrócone.

„Organizacja obrony przeciwlotniczej“

Wobec zainteresowania zagadnieniem obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej niemal całego narodu będzie pożyteczną rzeczą zwrócić uwagę na podręcznik p. Włodzimierza Feista pod tytułem: „Obrona przeciwlotniczo-gazowa wnętrza kraju“, wydana nakładem L. O. P. P.

W przedmowie major Antoni Wyszynski, Szef Biura Wojskowego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, zaznacza, że praca Feista jest pierwszym tego rodzaju podręcznikiem w Polsce, omawiającym w sposób jasny, przemyślany i rzeczowy zagadnienie obrony przeciwlotniczo-gazowej.

Całość zawiera 204 strony druku i 5 tablic. Ciekawa treść składa się na to, że czytanie tej książki staje się prawdziwą przyjemnością.

W części pierwszej wskazuje nam autor trzy zasadnicze fragmenty, składające się na całość obrony przeciwlotniczej biernej. Są to: 1) zaobserwowanie zbliżającego się nalotu nieprzyjacielskiego, 2) zaalarmowanie zagrożonego nalołem miasta (ośrodku) i 3) uruchomienie koniecznych środków obrony. Fragmenty te są ściśle z sobą powiązane, różnią się jednak odrębną organizacją czynników, tworzących obronę. Śmiało i trafne uwagi autora wskazują na jego znajomość rzeczy oraz wysoki poziom trosk o dobro Państwa. Drugi fragment — zaalarmowanie zagrożonego nalołem miasta — rozwija autor szczegółowo, mówiąc o zadaniach alarmu lotniczego i warunkach alarmowania, o sposobach i środkach alarmowania, o ogólnym alarmie dźwiękowym i świetlnym. Rozróżniając trzy okresy obrony przeciwlotniczej biernej, daje nam autor charakterystykę okresu pokojowego czyli przygotowawczego, następnie — okresu pogotowia i wreszcie charakterystykę okresu alarmu. Dalej wskazuje, jakie są organy obrony przeciwlotniczej biernej. Mówi więc o władzach tej obrony w czasie pokoju i w okresie pogotowia. Po omówieniu władz obrony w okresie alarmu autor porusza organizację komend obrony. Następnie spotykamy dział, dotyczący organi-

zacji obrony przeciwlotniczej biernej w miastach mniejszych. Dalsze działy traktują o służbach tej obrony. Więc omawiana jest b. ważna rola służby bezpieczeństwa, straży pożarnych, drużyn odkażających i ratowniczo-sanitarnych (Tu według autora kobiety mogą odegrać poważniejszą rolę), drużyn pogotowia technicznego. Wreszcie jest mowa o służbie obserwacyjno-rejestracyjnej. Na tem bogactwie materiału kończy autor część pierwszą.

Część druga: organizacja obrony przeciwlotniczej biernej obiektów — według autora — stanowi tę dziedzinę przygotowań, na którą należy zwrócić specjalną uwagę, zarówno co do czasu, jak i stopnia ich wykonania. Pod pojęciem „obektu“ autor rozumie nie tylko urzędy, instytucje, zakłady, szkoły i t. p., lecz również wszystkie prywatne domy mieszkalne — czyli wszystkie dosłownie zamieszkałe stale lub czasowo (składy, archiwa i t. p.) budynki. Ta część książki Feista jest jeszcze bardziej interesująca, jako żywiej nas obchodząca. Działy o komendantach obrony obiektów, o organizacji alarmowania, obrony wnętrza obiektu, o ratownictwie, o zabezpieczeniu szyb obiektu i t. p. — dla kogo z nas mogą być obojętne? Instynkt samozachowawczy każe nam czytać te strony uważnie i z głębokim zastanowieniem.

Po omówieniu ogólnych zasad obrony przeciwlotniczej biernej przystępuje autor do rozważenia zasad specjalnych organizacji obrony przeciwlotniczej biernej: 1) kościołów, 2) szkół, 3) szpitali, 4) urzędów administracyjnych, 5) poczt, banków, 6) sądów, 7) więzień, 8) zakładów przemysłowych, 9) tramwajów miejskich, 10) lokali rozrywkowych i 11) domów prywatnych.

Na zakończenie pozwalamy sobie zacytować słowa autora:

„Pomnąc, że swobodny rozwój kraju i przyszłość Państwa są zależne przede wszystkim od zachowania zdolności narodu do przeciwstawienia się wszelkim atakom z zewnątrz, że zdolność narodu w tym kierunku opiera się na jego tężyznie duchowej i bogactwie materialnem wnętrza kraju, że utrzymanie tej mocy zbiorowej w przyszłej narzuconej nam wojnie będzie uwarunkowane posiadaniem należytej organizacji i środków obrony przeciwlotniczej biernej, — cały naród powinien stanąć do pracy nad przygotowaniem tej obrony“.

Adw. Jerzy Łęczycki

Dział zawodowy

(Z. K.) Ruch zawodowy, któremu tak wielkie zadania wyznaczył genialnie i przewidująco Stefan Żeromski, natrafia na więcej cierni, niż róż na drodze swego rozwoju. Brak dostatecznego uświadomienia warstw pracowniczych, a równocześnie przerost ambicji wielu przewodników poszczególnych związków — są niewątpliwie największymi przeszkodami do osiągnięcia przez czynnik pracy należnego miejsca w układzie sił,

kierujących nawa państwową. Deklaracja ideowa Unji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych mówi m. in.:

„Ruch zawodowy pracowników umysłowych jest rzecznikiem postępu społecznego i duchowego. Celem jego — Uspolecznione Państwo Polskie“,

a dalej:

„Ruch zawodowy pracowników umysłowych świadom sprzeczności obecnego ustroju społecznego i nierówności, którą ten ustrój powoduje, walczy o jego reformę“.

Czyż tak doniosłe cele mogą być realizowane przez warstwę niedostatecznie zorganizowaną?

Unja Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych w swoim sprawozdaniu za minio-ny okres dwuletni wylicza członków poszczególnych związków, należących do Unji, i otrzymuje bardzo skromną cyfrę ogólną — 46.899.

Paradoksalnym objawem niedoceny włas-ściwych celów ruchu pracowniczego jest fakt, że Zrzeszenia: Pracowników Banku Polskiego, Ban-ku Gospodarstwa Krajowego i Państwowego Ban-ku Rolnego należą do Unji, natomiast pracownicy innych banków zgrupowali się w Związku Ban-kowców i nie chcą należeć do Unji.

Słusznie też „Echo Społeczne“, wytykając szereg innych przykładów rozdrobnienia organi-zacyjnego, stwierdza, że: *„Hasło scalenia związków zawodowych winno stać się hasłem dnia“*, albowiem *„ideałem ruchu zawodowego winien być jeden związek w każdej dziedzinie pracy“*.

Podpisując się bez zastrzeżeń pod wspomnia-nem hasłem, winniśmy ze swej strony wszędzie, gdzie pracownicy naszej Instytucji docierają, na-woływać do jednności, przekonywać tych, którzy, pracując w jakimś zawodzie, nie należą do od-powiedniego związku — o konieczności należenia, wreszcie wyjaśniać, że przystępowanie związków do Unji jest tylko wzmacnianiem własnych inte-resów.

Dział prawny

Obowiązek pracodawcy przy-jęcia do pracy powracających ze służby wojskowej.

Obwieszczenie Ministra Spraw Wojskowych z dn. 12 lipca 1933 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dn. 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 455)

Na podstawie art. 68 powyższej ustawy, która we-szła w życie dn. 4 grudnia 1933 r., nie może być przez pracodawcę wypowiedziana ani rozwiązana umowa o pracę z pracownikiem z powodu powołania do czynnej służby wojskowej, z powodu powołania do ćwiczeń, a także do służby wojskowej w razie mobilizacji lub ze względu na bezpieczeństwo Państwa.

Umowa nie może być rozwiązana tak z powodu powołania do czynnej służby, jak też w czasie pełnie-nia służby, o ile stosunek służbowy w chwili powołania trwał nieprzerwanie co najmniej sześć miesięcy; waru-nek ten nie obowiązuje na wypadek powołania do ćwi-czeń lub do służby wojskowej w razie mobilizacji.

Umowa, zawarta z pracownikiem i przewidująca rozwiązanie z powodów wyżej podanych, z mocy samego prawa jest nieważna, to znaczy, że gdyby pracownik

na podstawie jakiegokolwiek dobrowolnej umowy rzekł się przysługujących mu z mocy powołanej ustawy praw, to ta umowa go nie obowiązuje i może on po odbyciu służby wojskowej żądać przyjęcia go do pracy.

Postanowienia powołanej ustawy nie stosują się, jeżeli:

1) umowa o pracę ulega — w okresie między po-wołaniem a odbyciem służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych — rozwiązaniu wskutek upływu czasu, na który została zawarta, albo wskutek ukończenia roboty, dla której wykonania ją zawarto;

2) zakład pracy lub oddział zakładu pracy, do któ-rego pracownik po odbyciu służby wojskowej lub ćwi-czeń wojskowych powraca, już nie istnieje;

3) zakład pracy albo oddział zakładu pracy, do któ-rego pracownik po odbyciu służby wojskowej lub ćwi-czeń wojskowych powraca, zmienił całkowicie technikę produkcji, przez co te rodzaje pracy, do których dany pracownik był używany, nie są już wykonywane.

Umowę o pracę można rozwiązać z winy pracow-nika, jeżeli:

1) pracownik bez ważnych powodów nie stawil się do pracy przed upływem dwóch tygodni od chwili zwolnienia go ze służby wojskowej lub ćwiczeń woj-skowych;

2) pracownik w czasie służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych był prawomocnie skazany za prze-stępstwo z chęci zysku albo na karę ponad 3 miesiące pozbawienia wolności.

Wypowiedzenie umowy o pracę w czasie urlopu.

Art. 29 Rozp. Prez. Rzplitej z 16. III. 1928 r. o umo-wie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 323).

W związku z kategorycznym brzmieniem art. 29 Rozp. o umowie o pracę pracowników umysłowych uz-nać należy, że tak długo, póki trwa urlop, umowa o pra-cę nie może być wypowiedziana pracownikowi bez względu na to, czy wypowiedziano ją w ostatnim dniu urlopu, czy też w jakimkolwiek innym jego dniu. (N. I. C. 2210/32 z dn. 15. III. 1933 r.).

Wypowiedzenie umowy o pracę w czasie choroby.

Za chybione należy uznać rozumowanie, jakoby wypowiedzenie umowy z pracownikiem umysłowym by-ło bezwzględnie dopuszczalne w czasie choroby pracownika, jeżeli tylko prawo do 3 miesięcznych poborów nie zostaje narzucone. Przepis art. 29 ust. 1 Rozp. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 323/928) wyraźnie wyłącza wypowiedze-nie w czasie choroby. (S. N. I. C. II Rw. 365/33 z dn. 14. III. 1933 r.).

Niestawienie się do pracy pra-cownika odwołanego z urlopu

Art. 32 Rozp. Prez. Rzplitej o umowie o pracę pracowników umysłowych i § 34 Rozp. Min. Pracy i Op. Sp. z 11. VI. 1923 r. (Dz. U. R. P., poz. 464).

Skoro pracodawca w myśl § 34 Rozp. Min. i Op. Sp. z 11. VI. 1923 r. nie może odwołać pracownika z udzielonego mu urlopu, przeto brak zgody pracownika na przerwanie urlopu nie może być uznany za ważną przyczynę do zerwania umowy w rozumieniu art. 32 Rozp. o umowie o pracę pracowników umysłowych z dn. 16. III. 1928 r. (N. I. C. 2011/32 z dn. 4. I. 1933 r.):

O b r a z a z w i e r z c h n i k a p o z a s ł u b ą

W razie zatargu między pracownikiem a pracodaw-cą (lub też zwierzchnikiem) poza sferą stosunku służ-bowego, sąd w każdym poszczególnym wypadku wi-nien rozważyć, czy czyn pracownika zawierał w sobie cechy obrazu zwierzchnika, pociągającej za sobą skut-ki z art. 32 p. c. Rozp. Prez. Rzplitej o umowie o pracę pracowników umysłowych; oparcie wyroku na wniosku, że poza sferą stosunku służbowego nie może być obra-zy zwierzchnika w rozumieniu art. 32 p. c. jest niczem nieuzasadnione. (Urz. Zb. Orzec. S. N. Izby I Nr. 32/32 w spr. 1870/31).

Dział sportowy

Ostatnio Klub „Zjednoczenie” przystąpił do robót, mających na celu przystosowanie przystani i kortów tenisowych do wzrastających wymagań członków. Jeszcze na jesieni rozpoczęto budowę wspaniałego kortu rozgrywkowego, będącego obecnie już na ukończeniu. W ten sposób w nadchodzącym sezonie „Zjednoczenie” będzie rozporządzało siedmioma kortami tenisowymi. Na przystani wzniesiono dwie ścianki kamienne ogólnej długości 205 metrów i podwyższono cały teren przystani o 1 m. 20 cm., co uchroni przystań od zalania podczas przyborów Wisły. Poza to przebudowano szatnie i urządzono warsztat reparacyjny.

Tabor na rozpoczynający się sezon powiększył się o 3 łódzie, które zakupiło i ofiarowało „Zjednoczeniu” Zrzeszenie Pracowników Pocztowej Kasy Oszczędnościowej. Był to oddźwięk na apel naszego Zrzeszenia, które w ubiegłym roku zakupiło i ofiarowało Klubowi również 3 łódzie.

W dziedzinie sportów, a szczególnie w dziedzinie turystyki wodnej Klub kilkakrotnie został wyróżniony za działalność w sezonie 1933 roku. „Zjednoczenie” otrzymało Dyplom Honorowy za spływ do morza, urządzony przez Ligę Morską i Kolonjalną, oraz najwyższe odznaczenie turystyczne — Dyplom Uznania — Polskiego Związku Towarzystw Wioślarskich. Dyplomem tym nagradza się corocznie tylko trzy kluby na terenie całej Polski. Poza to paru członków Klubu (między innymi kol. adw. J. Łęczycki) otrzymało Dyplomy Turystyczne od Polskiego Związku Towarzystw Wioślarskich.

Nagrody sportowe
„Zjednoczenia”.

Fot.
Kol. W. Kozicki
(Warszawa).

„Zjednoczenie” zamierza w roku bieżącym obchodzić uroczystie otwarcie sezonu, gdyż uroczystość ta zbiega się z pięcioleciem istnienia Klubu.

W. K.

Korespondencja

Ze Lwowa

Ostatnio otrzymaliśmy korespondencję, omawiającą działalność Spółdzielni Oszczędnościowo - Kredytowej Pracowników Banku Polskiego we Lwowie w 1933 r. Ponieważ treść tej korespondencji pokrywa się z danymi kol. E. Doboszyńskiego, zużytkowanymi w jego artykule p. t. „Spółdzielnie Oszczędnościowo-Kredytowe Pracowników Banku Polskiego w 1933 roku” („Nasz Świat” Nr. 3/34), przeto obecnie ograniczamy się do podania wyników wyborów do władz Spółdzielni z dnia 7 kwietnia r. b.

Do Rady Nadzorczej weszli: kol.kol. St. Haczewski, T. Gawalewicz, A. Stankiewicz, i K. Rybińska, do Zarządu zaś — kol.kol. K. Madura, Br. Radzim, J. Łuczkiwicz i Cz. Nechay. Delegatami Spółdzielni są: na Oddział w Łucku — kol. Br. Baranowski, na Oddział w Przemyślu — kol. Z. Darska i na Oddział w Tarnopolu — kol. J. Zimmer.

Przegląd prasy pracowniczej

(Z. K.). Nowa ustawa uposażeniowa, dotycząca urzędników państwowych, poruszyła do głębi wszystkie pisma pracownicze. Ogólnie biorąc, cały świat pracy wypowiada się nieufnie co do zapowiedzi dobrych skutków tej ustawy. Argumenty są prawie te same, ton ich jednak znacznie się różni.

„PRACOWNIK MIEJSKI” pisze m. in.:

„...regulowanie bytu materialnego ponad 1/2 miljonowej rzeszy obywateli, poświęcających się służbie dla Państwa, w drodze rozporządzeń Prezydenta Rz. nie wydaje się nam słusznym i celowym i nie widzimy dostatecznych podstaw rzeczowych, dla których tak doniosła sprawa nie znalazła rozwiązania na terenie ciał ustawodawczych, co umożliwiłoby publiczne oświecenie wielu nasuwających się wątpliwości i zastrzeżeń...”.

„BIULETYN URZĘDNICZY”, omawiając rzeczowo palące zagadnienie, zapytuje:

„...czy chwila obecna i droga, jaką obrano, by podwyższenie płacy czterem pierwszym kategoriom urzędników państwowych zrealizować, były właściwe?”

Podczas Kongresu Centralnej Rady Pracowniczej p. Łopuszański, prezes Związku Kolejowców, w referacie p. t. „Świat pracy i Państwo” powiedział m. in.:

„Znajdowano nas wtedy, kiedy trzeba było zdać egzamin obywatelski i kiedy wymagano ofiar. Tak było w chwili rozpisania Pożyczki Narodowej, tak było w chwili tworzenia Banku Polskiego”.

„GŁOS NAUCZYCIELSKI” wyjaśnia sprawę zaszerzegowania urzędników do odpowiednich kategorii:

„Niewątpliwie punktem wyjścia dla rządu przy zaszerzegowaniu będzie raczej wartość pracy, aniżeli ilość lat służby, studia czy inne względy (np. rodzinne). Rząd wchodzi na tę drogę, pragnąc uniknąć zmechanizowania zajęć przezeń opłacanych i chcąc wyzyskać możliwie najbardziej momenty wysiłków, zdolności i gorliwości pracownika. Lata służby, studia odgrywają tu rolę drugorzędną, a traktowane są raczej jako środek do zwiększenia wartości pracy, która będzie oznaczona odpowied-

niem stanowiskiem i odpowiednią grupą uposażenia. Bardziej odpowiedzialne i produktywne prace będą lepiej płacone, inne gorzej”.

Uważa to jednak za teorię odległą od polskiej rzeczywistości. Naszym urzędnikom państwowym potrzebne jest przede wszystkim minimum egzystencji, którego nie posiadają.

Konieczność wprowadzania w życie nowej ustawy uzasadniają niektóre pisma m. in. w sposób następujący („KURJER PORANNY”):

„Jak bardzo chaotycznym był stan uposażeń dawniej obowiązujących w państwie polskim, zobrazuje kilka tylko faktów: biorąc pod uwagę 16 grup uposażenia, 7 szczebli uposażeniowych, dalej możliwość 13-tu skal mieszkaniowych i 6 różnych stanów rodzinnych, otrzymujemy nieprawdopodobną cyfrę 4.044 różnych wymiarów uposażeń. Jeśli wziąć tylko jeden VII stopień służbowy — mieliśmy w nim aż 468 różnych wymiarów uposażeń, przyczem urzędnik, pozostający w tym samym VII st. st., mógł pobierać najrozmaitsze uposażenie w skali od 308 zł. 60 gr. do 654 zł. 82 gr. brutto.

Również 468 wymiarów uposażeń mieliśmy w jednej tylko grupie „b” sędziów i prokuratorów, których wogóle jest zaledwie 1.500 osób, czyli, że średnio na terenie Polski było trzech sędziów, pobierających jednakowe uposażenie”.

„BIULETYN URZĘDNICZY” stwierdza jednak, że:

„...uderzająca jest w nowej ustawie mnogość wszelkiego rodzaju dodatków lokalnych (art. 4), funkcyjnych (art. 5), służbowych (art. 5), reprezentacyjnych (art. 5), wynagrodzeń dodatkowych (art. 6), zasiłków i nagród pieniężnych (art. 7), dodatków rodzinnych (art. 7), dodatków wyrównawczych (rozp. wykonawcze)”.

Odnośnie dodatków funkcyjnych, nowego zaszerzeganiania urzędników państwowych pos. Maciekiewicz w „SŁOWIE WILEŃSKIM” podkreślił, że nie mogą być jednakowo traktowani:

„...urzędnik, wydający paszporty, i żołnierz K. O. P-u...”

Temu poglądowi niepodobna odmówić słuszności.

DZIAŁ URZĘDOWY

Ruch personalny w Banku Polskim

w marcu i kwietniu 1934 r.

(Według danych urzędowych)

PRZENIESIENI:

BIAŁEK WŁADYSŁAW	
A z Bielka do Krakowa	z dn. 1.3
CHAJECKI STEFAN	
A z Siedlec do Sekr. (B. Ks. A.)	„ 26.3
FILIPECKI ADAM	
A z Drohobycza do Sekr. (B. Ks. A.)	„ 29.3
GALUSZKIEWICZ HENRYK	
A z Gniezna do Kalisza	„ 28.3
JEZIERSKI ADAM	
A z Suwałk do O. Gł.	„ 26.3
JURKIEWICZ JÓZEF	
A z Poznania do Kalisza	„ 16.4
KACA WACŁAW	
A z Kalisza do Kielc	„ 9.4
KAIM STANISŁAW	
A z Bydgoszczy do Sekr. (B. Ks. A.)	„ 4.4
KARWACKI STANISŁAW	
A z W. Pers. do W. Kred.	„ 6.3
KOMAR STEFAN	
A z Tarnowa do Krakowa	„ 12.3
KROPIWICKI HENRYK	
A z Radomia do W. Prawn.	„ 3.4
ŁĘCZYCKI JERZY	
A z W. Praw. do Sekr. (B. Ks. A.)	„ 15.3
OLEKSY BOGDAN	
A z O. Gł. do Sekr. (B. Ks. A.)	„ 22.3
Dr. OŹGA STANISŁAW	
A z Tarnowa do Krakowa	„ 9.4
RADOMSKI FELIKS	
A z Równego do Lwowa	„ 18.4
SZLENK ANTONI	
A z Kalisza do Sekr. (B. Ks. A.)	„ 29.3
WÓJCIK STANISŁAW	
A z Inowrocławia do Drohobycza	„ 6.4
WIKTOROWSKI BRONISŁAW	
A z Gniezna do Lidzbarka	„ 19.3
ZUK WŁADYSŁAW	
A z Katowic do Krakowa	„ 1.3

GRZYBEK ELŻBIETA	
B z O. Gł. do Sekr. (B. Ks. A.)	„ 22.3

SÓJKA CZESŁAW

C z Drohobycza do Jasła

z dn. 23.4

PRZYJĘCI:

BIERA KAZIMIERZ	
kand. B do Kalisza	„ 17.3
HERMANOWICZ JERZY	
kand. B do Poznania	„ 19.3
JAKUBOWSKI ZYGMUNT	
kand. B do Łomży	z dn. 10.3
KAJZER RUDOLF	
kand. B do Tarnowa	„ 16.3
SUMIŃSKI ARTUR	
kand. B do Krakowa	„ 10.3
ZUBEK RUDOLF	
kand. B do Bielska	„ 12.3
MAŁACZYŃSKI KAZIMIERZ	
kontr. biur. do Tarnowa	„ 7.4
MUSIAŁEK BOŻENA	
kontr. biur. do Poznania	„ 1.3
ROŻNOWSKI MARJAN	
kontr. biur. do Lwowa	„ 15.3
ŚNIECHOWSKA IRENA	
kontr. biur. do O. Gł.	„ 12.3
ŚWIĄTECKA HALINA	
kontr. biur. do Gdyni	„ 9.4
ZAWADOWSKA KAMILA	
kontr. biur. do Katowic	„ 1.3

BIENKOWSKI JAN	
kand. C do Białegostoku	„ 15.3
GOLISZEK STEFAN	
kand. C do Piotrkowa	„ 26.3
JANCAK JÓZEF	
kand. C do Drohobycza	„ 4.4

ZWOLNIENI:

KIBITLEWSKI MICHAŁ	
R z Łodzi	„ 1.3

EMERYTOWANI:

KRAMARCZYK WŁADYSŁAW	
A z Krakowa	„ 31.3

WELKE ANTONINA
B z O. Gl.

z dn. 31.3

KLUPIŃSKI PIOTR
C z W. Adm.

„ 31.3

ZMARLI:

ORŁOWSKI JÓZEF
emeryt w Lublinie

w dn. 15.3

Komunikat Zarządu Głównego Nr. 6

Treść Komunikatu Nr. 3.

Zawiera wyjaśnienia w sprawie ubezpieczeń w P. K. O.

Treść Komunikatu Nr. 4.

Zawiera wezwanie do zebrania składek członkowskich na F. S. D. na wypadek śmierci z powodu śmierci ś. p. Jana Pęcherzewskiego, emeryta w Warszawie.

Treść Komunikatu Nr. 5.

Podaje wskazówki co do uczczenia w dniu 28 kwietnia r. b. przez Koła Zrzeszenia dziesięciolecia istnienia Banku Polskiego.

Z koleżeńskim pozdrowieniem

Zrzeszenie Pracowników Banku Polskiego.

(—) J. Tarkowski (—) St. Ignatowski

Wyszedł z druku tom I) 1934 r. kwartalnika

„EKONOMISTA”

Organ Towarzystwa Ekonomistów i Statystyków Polskich w Warszawie.

Tom ten zawiera: I. Artykuły: 1. Zofja Daszyńska-Golińska — jako „ekonomistka” — Leon Władysław Biegeleisen; 2. „Pojęcie produktywności” — Adam Heydel; 3. „Nakręcanie koniunktury” — Edward Lipiński; 4. „O monografiach skupień wiejskich wogóle, a przedewszystkiem w nauce polskiej” — Adam Żabko - Potopowicz.

II. Polemika: 1. „W odpowiedzi prof. Taylorowi” — Marek Breit; 2. „Replika recenzenta” — Edward Taylor.

III. Rozbiory i sprawozdania: 1. „Historja społeczno-gospodarcza na VII Międzynarodowym Kongresie Nauk Historycznych” (sprawozdanie) — Natalja Gąsiorowska; 2. Friedrich Lutz — „Das Konjunkturproblem in der Nationalökonomie” — Marek Breit; 3. Prof. Zofja Daszyńska-Golińska — „Podstawy teoretyczne polityki społecznej w zarysie” — „Polityka społeczna” — Leon Władysław Biegeleisen; 4. Ludwik Landau — „Płace w Polsce w związku z rozwojem gospodarczym” — M. Bornstein-Łychowska; 5. Dr. Inż. Mieczysław Sowiński: — „Reprezentatywność zbiorowości próbnej gospodarstw włościańskich, objętej badaniami opłacalności” — A. Żabko-Potopowicz; 6. Dr. Inż. Wiktor Bronisławski: — „Drogi postępu chłopstwa polskiego” — A. Żabko-Potopowicz; 7. Harold G. Moulton and Leo Pasvolksy: — „War Debts and World Prosperity” — Dr. Stefan Janicki.

IV. Sprawozdania z obrad Sekcyj.

Dział Wyjaśnień Fachowych

Pytanie. W 1928 roku wyszedł *Okólnik*, dający nam możliwość wypowiedziania się w sprawach ulepszeń w wykonywaniu istniejących przepisów. Powołując się na to zarządzenie, proszę o bliższe wyjaśnienie technicznej strony opracowywania projektów formularzy i wniosków, dotyczących uproszczeń manipulacyjnych.

Odpowiedź. Przed przystąpieniem do realizowania pomysłów należy daną kwestję wszechstronnie przestudjować, zarówno z punktu widzenia organizacji pracy, jak i pod względem istniejących przepisów.

Racjonalne przygotowanie projektu druku polega na ustaleniu formatu i układu tekstu.

Przy wyborze formatu papieru należy kierować się następującymi wymiarami (w centymetrach): 297×420, 210×297, 148×210 i 105×148, według bowiem tych czterech wzorów są normalizowane wszystkie prawie druki w Banku Polskim.

Projektując rozmieszczenie tekstu, należy zwrócić uwagę na formę druku, któremu mamy nadać postać kartki, bloku czy zeszytu, przyczem bardzo ważną rzeczą jest ustalenie odstępów między wierszami w zależności od tego — czy formularz jest przeznaczony do pisania na maszynie do liczenia, pisania, czy będzie wypełniony ołówkiem przez kalkę, atramentem i t. p. Odstępy między rubrykami oznacza się na projektach cyframi w zależności od tego — ilokolumnowe cyfry będą zawierały rubryki.

Tytuł powinien zawierać wyrazy: zestawienie, wykaz, spis, raport — wraz z określeniem przeznaczenia druku.

Ponieważ przysyłane są nieraz projekty druków, obliczonych na mały nakład, należy wziąć pod uwagę, że najmniejszą zasadniczo ilością, kalkulującą się do wykonania techniką drukarską, jest nakład jednorazowy w ilości 500 sztuk. Nakłady druków nie powinny w zasadzie przekraczać ilości potrzebnej na jeden rok.

Wnioski i projekty należy uzasadnić na drodze służbowej przysyłać do Sekretariatu.

Od Redakcji

Kol. J. S. W najbliższych dniach prześlemy Szanownemu Koledze honorarjum autorskie.

Sprostowanie. W artykule p. t. „Spółdzielnie Oszczędnościowo - Kredytowe Pracowników Banku Polskiego w 1933 roku” („Nasz Świat” Nr. 3/34) wkradła się omyłka. Wino być: — Stan wykorzystanych kredytów na altimo 1933 roku wynosił 743.80 zł wobec 727.000 w 1932 roku.

Rozrywki umysłowe

Rozwiązanie

łamigłówek zegarowej, zamieszczonej w numerze marcowym (3/34) „Naszego Świata“, brzmi:

„Kto terazniejszość poznać pragnie, niech do przeszłości ducha nagnie“.

Trafne rozwiązanie nadesłali w terminie kol. kol.: z Warszawy — M. Federowski, R. Kozicki, E. Lauówna, W. Lorentz, F. Łada, P. Prokopiuk, J. Rakowska, Fr. Sokoliński, L. Świrzawski, I. Tugendreich, L. Wajnert, Z. Wesołowski i A. Wilden; z Bielska — J. Gębala i W. Putniorz; z Grodna — B. Drożdż; z Krakowa — J. Korta, W. Miłkowski i Wł. Oleksy; z Katowic — A. Babczyński; z Kielc — W. Boratyński; z Leszna — Z. Thiemówna; z Łucka — J. Skowrońska; ze Lwowa — J. Sierżantówna; z Nowego Sącza — G. Weimer; z Piotrkowa — M. Fallenbüchlowa; z Poznania — T. Jurecki, H. Kunertówna, M. Sławicka i M. Wysocki; z Radomia — M. Łęczycki; z Sosnowca — Wł. Baranowicz; ze Stanisławowa — J. Juza; z Wilna — Wł. Czyż i A. Korzon; z Włocławka — M. Grzelachowska, I. Sobiecka i G. Więznowski oraz z Zakopanego — p. W. Brzezicka.

W wyniku losowania, które odbyło się dnia 14 kwietnia r. b. o godz. 13.30 w lokalu Zarządu Głównego Zrzeszenia w obecności: Wiceprezesa Zarządu Głównego kol. W. Szewczyka, autora łamigłówek kol. K. Wagnera i Redaktora kol. E.

Popławskiego, nagrody książkowe otrzymują kol. kol.: P. Prokopiuk z Warszawy i Z. Thiemówna z Leszna.

Arytmograf

Uł. kol. K. W. — z Warszawy.

1. 2. 3. 8. 9. 10. 5. 3. 15. 5. 2. 3. 10. 2. 12.
4. 2. 18. 17. 3. 4. 2. 3. 18. 15. 8. 18. 15. 5. 18.
6. 3. 21. 18. 13. 7. 6. 20. 19. 1. 18. 17. 10. 20.
2. 3. 21. 18. 19. 1. 14. 16. 6. 12. 14. 18. 1. 18.
15. 5. 6. 7. 20. 2. 3. 23. 20. 8. 16. 5. 16. 10.
24. 9. 23. 18. 6. 3. 11. 7. 8. 6. 16. 4. 22. 2. 18.
21. 24. 17. 6. 18. 21. 18. 10. 1. 18. 15. 7. 8. 4.
5. 16. 4. 22.

Wstawione w miejsce cyfr litery według podanego klucza dadzą rozwiązanie.

Wyrazy pomocnicze:

1. 2. 3. 4. 5. 3. 6. 2. 7. 8. 5. — człowiek, żyjący na cudzy koszt;
9. 10. 11. 8. 12. 11. — odraza;
13. 14. 12. 15. 6. 16. — wadliwy, mylny;
17. 3. 18. — lew w języku martwym;
14. 19. 20. — rodzaj broni;
6. 2. 13. 3. 17. 19. 6. 21. 2. — mityczne plemię karłów;
22. 7. 8. 3. 23. — mieszkanie żon mahometanina
8. 7. 8. 24. 21. — drapieżny ptak.

Wśród tych, którzy nadesłali trafne rozwiązania arytmografu do dnia 15 maja r. b., Redakcja rozlosuje dwie nagrody książkowe.

Wydawca w imieniu Zarządu Głównego Zrzeszenia Pracowników Banku Polskiego: Jan Tarkowski
Redaktor odp.: Zbigniew Kliszewski

Redakcja i Administracja — Warszawa — Bank Polski — Sekretariat Zarządu Gł. Zrzesz. Prac. B. P. Tel. 2-00-74.
Redakcja przyjmuje interesantów w soboty w godz. 13.30 — 14.

Ogłoszeń „Nasz Świat“ nie przyjmuje.

Cena pojedynczego egzemplarza „Naszego Świata“ — zł. 1.—.

Z DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU GŁÓWNEGO ZRZESZENIA w marcu i kwietniu r. b.

W przyszłości będą zamieszczone sprawozdania za okres jednomiesięczny.

Pozwalamy sobie na wstępie podkreślić dwa charakterystyczne momenty dla prac nowego Zarządu, będące wynikiem organizacyjnych niedomagań Zrzeszenia:

I. Brak w składzie obecnego Zarządu członków poprzedniego Zarządu z wyjątkiem jednej osoby.

II. Zdekompletowanie się składu Zarządu już na samym początku jego pracy z 12-tu na 9 osób.

Prace Zarządu Głównego muszą opierać się na ciągłości. Całkowicie nowy, najbardziej pracowity zespół, składający się z jednostek organizacyjnie wyrobionych, nie jest w stanie opanować toku prac tak, jakby to uczynił np. Zarząd, składający się w połowie z członków poprzedniego Zarządu. Sprawy, które mają nadany bieg, mogą być załatwione bądź z dużym opóźnieniem, bądź niedokładnie, bądź też mogą być przez przeoczenie wcale niezałatwione — na czym oczywiście traci tylko Organizacja.

Jeżeli w pierwszym naszym sprawozdaniu zwracamy uwagę na ten fakt, to chcemy, żeby wszyscy Koledzy zdali sobie z tego sprawę i aby w przyszłości nie było więcej Zarządów, któreby mogły się spotkać z podobnymi trudnościami.

Zdekompletowanie się Zarządu już na samym początku działalności skomplikowało i tak dość trudną jego sytuację. Ostatnie wybory są wynikiem pewnej przypadkowości. Wybory te, dokonane na Zgromadzeniu Delegatów w ostatniej chwili z wielkim zresztą trudem przez Komisję Matkę, sprawiły że przypadkowość ta nie wytrzymała pierwszej próby tarć wewnętrznych, co w rezultacie doprowadziło do zrzeczenia się mandatów trzech wybranych osób.

Stan taki nie może się w żadnym wypadku więcej powtórzyć i dlatego obowiązkiem przyszłych Zarządów winno być przedstawienie Zgromadzeniu Delegatów skompletowanej listy, od której oczywiście mogą być stosunkowo niewielkie odchylenia.

Jeżeli mimo tych wszystkich trudności podjęliśmy się wziąć odpowiedzialność za pracę Zarządu i nie ustępować z zajętego stanowiska, to kierowaliśmy się tylko poczuciem obowiązku, jakże każdy członek winien mieć względem swojej organizacji, mając przytem moralne oparcie w niemal że jednomyślnym obiorze Zarządu na Zgromadzeniu Delegatów.

STOSUNEK WŁADZ BANKU.

Bardzo życzliwy stosunek Władz Banku do nowego Zarządu, który sobie wysoko cenimy, zaznaczył się odrazu i to zarówno ze strony Pana Prezesa Banku d-ra Władysława Wróblewskiego i Pana Wiceprezesa Ministra Jana Piłsudskiego, jak i ze strony Dyrekcji Banku z Panem Dyrektorem d-rem Leonem Barańskim na czele.

DZIAŁALNOŚĆ ZEWNĘTRZNA.

W pierwszych dniach marca Zarząd Główny wziął udział w Kongresie Unji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych, obsyłając Kongres 8-ma delegatami.

Delegaci nasi brali udział w pracach następujących Komisyj: Mandatowej, Głównej, Budżetowej, Gospodarczo-Społecznej i t. p.

W wyniku wyborów uzyskaliśmy we władzach Unji: dwa miejsca w Radzie Naczelnej, jedno miejsce w Komitecie Wykonawczym i jedno miejsce w Głównej Komisji Rewizyjnej.

W Komitecie Wykonawczym wyłoniono Kolegium do spraw pracowników instytucyj publicznych. Powołany został do niego i nasz delegat, któremu również powierzono z ramienia Unji sprawę tworzącej się Centrali Związku Spółdzielni i Zrzeszeń Gospodarczych Pracowników Umysłowych w Polsce.

DZIAŁALNOŚĆ WEWNĘTRZNA.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 6 posiedzeń Zarządu. Prezydjum natomiast odbywało codziennie krótkie posiedzenia dla załatwienia spraw pilnych.

Wielki program odczytowy. Na jednym z pierwszych posiedzeń Zarządu postanowiono, wychodząc z założenia, że rola, jaką w życiu gospodarczem Państwa spełnia Bank Polski, nakłada na jego pracowników specjalne obowiązki, aby w poszczególnych Kołach, które winny stać się ośrodkiem życia umysłowego i kulturalnego danego rejonu bankowego — zorganizować cykl odczytów dla miejscowego społeczeństwa. W sprawie tej wysłano ankietę do Kół. Ponieważ jeszcze nie wszystkie Koła nadesłały nam odpowiedzi, nie możemy mówić o wyniku ankiety,

jak również nie byłoby wskazane na podstawie posiadanych materiałów wysuwać już jakiegolwiek wniosku.

A k a d e m j a z o k a z j i X - l e c i a B a n k u P o l s k i e g o. Zbliżające się 10-lecie działalności Banku Polskiego, jako instytucji emisyjnej, jest momentem wielkiego znaczenia dla nas, jako pracowników tej instytucji.

Bank Polski, który stoi na straży wartości pieniądza, osiągnął rezultaty, jakimi niewiele Banków Emisyjnych może się poszczycić. Jest to niewątpliwie zasługa Kierowników Banku, ale i nam, wykonawcom, daje prawo do radości, żeśmy swoje obowiązki, swoją pracę wykonywali sumiennie, uczciwie i fachowo. Dla zadokumentowania tej radości Zarząd postanowił urządzić uroczystą akademię, do opracowania której wyłoniony został specjalny Komitet.

Po opracowaniu przez Komitet wytycznych dla Akademii Prezydium Zarządu zwróciło się do Pana Prezesa Banku, który wyraził zgodę na urządzenie uroczystości.

Termin Akademii został przesunięty na miesiąc maj, natomiast w dniu 28 kwietnia r. b. Pan Dyrektor dr. Leon Barański wygłosił przez radio odczyt, poświęcony 10-letniej działalności Banku. W związku z tem wydaliśmy zarządzenie do wszystkich Kół — urządzenia wewnętrznych uroczystości, na program których złożyłyby się — poza wysłuchaniem odczytu p. Dyr. Barańskiego — ewentualne przemówienia miejscowego Dyrektora i przedstawiciela Zrzeszenia.

P o d z i ę k o w a n i e. Kancelarja Cywilna Pana Prezydenta Rzeczypospolitej oraz Sekretariat Osobisty Pana Marszałka Piłsudskiego przesłały podziękowania za nadesłane przez Zgromadzenie Delegatów depesze hołdownicze.

D z i a ł a l n o ś ć f i l a n t r o p i j n a. W okresie sprawozdawczym przyznano i wypłacono:

1) Subsydja następującym instytucjom społecznym i oświatowo-kulturalnym:

a) T-wu Opieki nad Polakami zamieszkałymi zagranicą im. A. Mickiewicza (uchwała Zgromadzenia Delegatów)	zł 500.—
b) T-wu Przyjaciół Dzieci Ulicy	„ 100.—
c) 7-mio - klasowej Szkole Pow-szechnej Nr. 124	„ 100.—
d) Legionowi Śląskiemu Stowarzyszeniu Powstańców Śląskich	„ 50.—
e) Kołu Polek — na świetlice dla inteligencji	„ 50.—

f) T-wu Opieki nad Ociemniałymi	zł 30.—
g) Stowarz. „Dom Pracy pod wezwaniem św. Wincentego à Paulo“	„ 20.—
h) Zakładowi Sióstr Loretanek	„ 20.—
i) Oddziałowi Warszawskiemu Polskiego Czerwonego Krzyża	„ 25.—
j) Radzyńskiemu Oddz. Tow. Opieki nad Grobami Bohaterów	„ 50.—
k) Stołecznemu Komitetowi Wykonawczemu „Dni Przeciwgruźlicze“	„ 50.—
l) Zakładowi „Jutrzenka“ w Pustelniku	„ 100.—
ł) Polskiej Macierzy Szkolnej (za 2 miesiące)	„ 120.—
m) Zarządowi Koła Warsz. „Rodzina Wojskowa“	„ 90.—
n) Międzyzw. Komitetowi Pomocy Bezrobotnym Pracownikom Umysłowym (za 2 miesiące)	„ 200.—
o) Kasie im. Mianowskiego	„ 500.—
p) Wileńskiemu Wojewódzkiemu Komitetowi Obywatelskiemu Pomocy Ludności dotkniętej klęską nieurodzaży	„ 1.000.—
r) Sierocińcowi przy Bursie im. Wł. Reymonta	„ 400.—

2) Zapomogi byłym pracownikom:

a) A. Boczkiewiczowej	„ 100.—
b) S. Michalskiemu	„ 50.—
c) Kowalikowi z Brześcia n/B.	„ 15.—

3) Drobne indywidualne zapomogi na kwotę „ 80.—

W Sierocińcu im. Reymonta, który jest pod opieką Zarządu Koła Warszawskiego, postanowiono umieścić dwóch chłopców, w wieku lat 8 i 10, dzieci byłego członka Zrzeszenia Kowalika. W związku z tem przywrócono z dniem 1 stycznia 1934 r. stałe subsydjum dla Sierocińca w kwocie zł 100.— miesięcznie.

SPRAWY ZAWODOWE.

Gratyfikacja wielkanocna. Wskutek starań Zarządu Władze Banku wypłaciły całkowitą pensję, z której potrącono 75% na spłatę Pożyczki Narodowej.

Nowela do Rozporządzenia Prezydenta Rz. P. z 24. XI. 1927 r. Nowela do powyższego Rozporządzenia o ubezpieczeniu pracowników umysłowych przyniosła zmianę w tym kierunku, że Rada Ministrów może swoją uchwałą uchylić wyłączenie, między innymi i pracowników Banku Polskiego, od obowiązku ubezpieczenia w Z. U. P. U.

W tej sprawie wystaliśmy wyczerpujący komunikat do Zarządów Kół.

Memoriał pracowników kategorii B. Memoriał o automatyczne przeniesienie pracowników kategorii B z okazji 10-lecia Banku Polskiego do kategorii A nie ma szans powodzenia, gdyż w myśl nowej pragmatyki takie przeniesienia będą mogły następować tylko na podstawie egzaminów.

Egzaminy. Naczelnik Wydziału Personalnego, p. Dyr. dr. T. Buczkowski obiecał zaprosić Zarząd do współpracy przy opracowaniu programu i regulaminu dla Komisji Egzaminacyjnej. W związku z tem zostanie wyłoniona Komisja z pośród członków Zarządu do opracowania regulaminu.

Subwencje dla Kół na cele kulturalno-oświatowe i sportowe. Podań w sprawach o subwencje postanowiono nie rozpatrywać do czasu uzyskania odpowiedzi na memoriał, który jest już opracowany i zostanie złożony Dyrekcji Banku.

Fundusz Emerytalny i Zwrotny. Odbłyło się posiedzenie Funduszu, na którym wszystkie wnio-

ski Zarządu Głównego zostały przychylnie załatwione.

Fundusz Naukowy. Władze Banku reprezentują w Funduszu Naukowym pp.: Dyrektor dr. Leon Barański i Naczelnik dr. T. Buczkowski. W myśl statutu przewodniczącym Funduszu został Prezes Zrzeszenia kol. Jan Tarkowski. Czynności sekretarza pełni kol. Stefan Warchoł, a skarbnika — kol. Gustaw Rychter. Na dotychczasowych zebraniach omówiono i poddano ocenie prace, nadesłane przez autorów celem ich wydania, oraz załatwiono szereg podań o subwencje na cele naukowe.

Interwencje. W okresie sprawozdawczym Prezydium kilkakrotnie interwenjowało zarówno w Dyrekcji, jak i w Wydziale Personalnym w sprawach członków Zrzeszenia. Prawie we wszystkich wypadkach sprawy zostały załatwione pozytywnie.

Z koleżeńskim pozdrowieniem
Zrzeszenie Pracowników Banku Polskiego.

(—) J. Tarkowski

(—) St. Ignatowski

ZRZESZENIE PRACOWNIKÓW BANKU POLSKIEGO, ZARZĄD GŁÓWNY STAN RACHUNKÓW (brutto)

dnia 31 marca 1934 r.

W I N I E N:	Złote	gr.	M A:	Złote	gr.
Kasa	907	36	Fundusz Obrotowy:		
R-ki Oprocz. i Żyrowy w Banku Polskim	127.017	46	saldo 1.I.34 r. 194.472.—		
Papiery % % własne	41.035	30	składki członkowskie		
„ „ Fund. Wdów i Sierot im. J. Zarzyckiego	3.890	02	1.I.—31.III.b.r. 18.916.07		
Pożyczki	109.270	64	% od pożyczek		
Nieruchomości Domu Wypoczynkowego 355.111.74			1.I.—31.III.b.r. 564.65		
Ruchomości Domu Wypoczynkowego 88.817.11	443.928	85	różne dochody		
Nieruchomość „Bliżyn“	4.635	42	1.I.—31.III.b.r. 2.456.70	216.409	42
Ruchomości biura Zarządu Głównego	3.574	58	„ Domu Wypoczynkowego	443.928	85
Wydatki różne	18.955	08	„ Amortyzac. Domu Wyp.	69.313	35
Sumy przechodnie	1.754	—	„ Wdów i Sierot im. J. Zarzyckiego	4.622	07
	754.968	71	„ Samopomocy Doraźnej na wypadek śmierci	16.134	—
			„ Pom. dla b. czł. Zrzeszen.	635	—
			Sumy przechodnie	3.926	02
				754.968	71

Prezes

(—) J. Tarkowski

II-gi Wiceprezes—księgowy

(—) W. Szewczyk

Zrzeszenie Pracowników Banku Polskiego

(—) J. Tarkowski

(—) St. Ignatowski

